

SFS-nummer · 1992:1685 ·

Lag (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter

Departement: Justitiedepartementet L3

Utfärdad: 1992-12-17

Ändring införd: t.o.m. SFS 2020:543

Ikraft: 1994-01-01 överg.best.

Skyddsföremålet

1 § För rätt till kretsmönster enligt denna lag krävs att kretsmönstret är resultatet av en egen intellektuell insats av den som har skapat det och att kretsmönstret inte är allmänt förekommande inom halvledarindustrin. Består ett kretsmönster av delar som är allmänt förekommande inom halvledarindustrin, skyddas det endast om kombinationen av delarna uppfyller villkoren.

Skyddets omfattning

2 § Rätt till kretsmönster för en halvledarprodukt innebär en uteslutande rätt att

1. framställa exemplar av kretsmönstret,
2. i kommersiellt syfte importera exemplar av kretsmönstret, samt
3. göra kretsmönstret tillgängligt för allmänheten genom att exemplar av kretsmönstret bjuds ut till försäljning, uthyrning eller utlåning eller sprids till allmänheten på annat sätt.

Med exemplar av kretsmönster avses även en halvledarprodukt som har tillverkats med utnyttjande av kretsmönstret.

Innehavare av rätt till skydd

3 § Rätt till kretsmönster tillkommer den fysiska person som har skapat kretsmönstret under förutsättning att han är medborgare eller har sin vanliga vistelseort i en stat som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och att andra stycket inte är tillämpligt.

Rätt till kretsmönster som har skapats av arbetstagare i anställningsförhållande tillkommer arbetsgivaren under förutsättning att inte annat har avtalats och att arbetsgivaren är en fysisk person som är medborgare eller har sin vanliga vistelseort i en stat som ingår i samarbetsområdet eller är en juridisk person som bedriver förvärvsverksamhet i en sådan stat.

I de fall då rätt till kretsmönster inte föreligger enligt första och andra styckena skall sådan rätt tillkomma sådana fysiska och juridiska personer som uppfyller de i andra stycket angivna villkoren om anknytning till samarbetsområdet under förutsättning att en sådan person har fått ensamrätt att utnyttja kretsmönstret kommersiellt i hela samarbetsområdet och först utnyttjar kretsmönstret kommersiellt i en stat som ingår i detta område.

Rätt till kretsmönster skall också tillkomma den som övertagit rättigheten från de personer som anges i första till tredje styckena.

Skyddstid

4 § Rätt till kretsmönster uppstår när det har skapats och varar till utgången av det tionde året efter det år då kretsmönstret först

utnyttjades kommersiellt i någon del av världen.

Rätten upphör femton år efter utgången av det år då kretsmönstret skapades, om det då ännu inte har utnyttjats kommersiellt.

Inskränkningar i skyddet

5 § Utan hinder av 2 § får exemplar framställas av kretsmönstret uteslutande för undervisning om eller analys av kretsmönstret. Enstaka exemplar får också framställas för enskilt bruk.

Exemplar som har framställts med stöd av första stycket får inte utnyttjas för något annat ändamål.

6 § Rätt till kretsmönster omfattar inte exemplar av kretsmönster som har spritts till allmänheten inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av rättsinnehavaren eller med dennes samtycke.

7 § Om ett exemplar av ett kretsmönster utgör allmän handling, skall exemplaret utan hinder av 2 § tillhandahållas i den ordning som föreskrivs i 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Överlåtelse av rätten

8 § Överlåtelse av ett exemplar av ett kretsmönster innefattar inte överlåtelse av rätten till kretsmönstret.

Om den som innehar rätten till ett kretsmönster har gett någon annan rätt att yrkesmässigt utnyttja detta (licens), får denne överlåta sin rätt vidare endast om avtal har träffats om detta. Om licensen ingår i en rörelse, får den dock överlåtas i samband med överlåtelse av rörelsen eller en del av denna.

Straff m. m.

9 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet vidtar en åtgärd som innebär intrång i rätten enligt 2 § döms för kretsmönsterbrott till böter eller fängelse i högst två år.

Om brottet begåtts uppsåtligen och är att anse som grovt, döms för grovt kretsmönsterbrott till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningen

1. har föregåtts av särskild planering,
2. har utgjort ett led i en brottslighet som utövats i organiserad form,
3. har varit av större omfattning, eller
4. annars har varit av särskilt farlig art.

Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 9 b § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

För försök eller förberedelse till kretsmönsterbrott eller grovt kretsmönsterbrott döms det till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Åklagaren får väcka åtal för brott endast om åtal är motiverat från allmän synpunkt. Lag (2020:543).

9 a § Egendom med avseende på vilken brott föreligger enligt 9 § skall förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat. Även utbyte av sådant brott skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller vad någon har tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett sådant brott, eller värdet av det mottagna, om mottagandet utgör brott enligt 9 §.

Egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt 9 § får förklaras förverkad, om det behövs för att förebygga brott

eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller egendom som varit avsedd att användas som hjälpmedel vid brott enligt 9 §, om brottet har fullbordats eller om förfarandet har utgjort ett straffbart försök eller en straffbar förberedelse. I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat. Lag (2005:304).

9 b § På yrkande av innehavaren av kretsmönstret eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja kretsmönstret får domstolen vid vite förbjuda den som vidtar eller medverkar till en åtgärd som innebär intrång att fortsätta med åtgärden.

Om käranden visar sannolika skäl för att en åtgärd som innebär intrång, eller medverkan till åtgärden, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta med åtgärden, eller medverkan till den, förringar värdet av ensamrätten till kretsmönstret, får domstolen meddela vitesförbud för tiden till dess att målet slutligt har avgjorts eller något annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar käranden förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utsokningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats enligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet. Lag (2016:209).

9 c § Om sökanden visar sannolika skäl för att någon har gjort ett intrång i ett kretsmönster får domstolen vid vite besluta att någon eller några av dem som anges i andra stycket ska ge sökanden information om ursprung och distributionsnät för de varor eller tjänster som intrånget gäller (informationsföreläggande). Ett sådant beslut får meddelas på yrkande av innehavaren av kretsmönstret eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja kretsmönstret. Det får bara meddelas om informationen kan antas underlätta utredning av ett intrång som avser varorna eller tjänsterna.

Skyldigheten att lämna information omfattar den som

1. har gjort eller medverkat till intrånget,
2. i kommersiell skala har förfogat över en vara som intrånget gäller,
3. i kommersiell skala har använt en tjänst som intrånget gäller,
4. i kommersiell skala har tillhandahållit en elektronisk kommunikationstjänst eller en annan tjänst som har använts vid intrånget, eller
5. har identifierats av någon som anges i 2-4 såsom delaktig i tillverkningen eller distributionen av en vara eller tillhandahållandet av en tjänst som intrånget gäller.

Information om varors eller tjänsters ursprung och distributionsnät kan särskilt avse

1. namn på och adress till producenter, distributörer, leverantörer och andra som har innehaft varorna eller tillhandahållit tjänsterna,
2. namn på och adress till avsedda grossister och detaljister, och
3. uppgifter om hur mycket som har producerats, levererats, mottagits eller beställts och om vilket pris som har bestämts för varorna eller tjänsterna.

Bestämmelserna i första-tredje styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.
Lag (2009:114).

9 d § Ett informationsföreläggande får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Skyldigheten att lämna information enligt 9 c § omfattar inte uppgifter vars yppande skulle röja att uppgiftslämnaren eller någon honom eller henne närstående som avses i 36 kap. 3 § rättegångsbalken har begått en brottslig handling.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) finns bestämmelser som begränsar hur mottagna personuppgifter får behandlas.
Lag (2018:278).

9 e § Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i första stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömmande av vite förs av den som har ansökt om föreläggandet. Lag (2016:209).

9 f § Den som på grund av bestämmelserna i 9 c § andra stycket 2-5 har förelagts att enligt första stycket samma paragraf lämna information har rätt till skälig ersättning för kostnader och besvär. Ersättningen ska betalas av den som har framställt yrkandet om informationsföreläggande.

Den som tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst och som till följd av ett informationsföreläggande har lämnat ut information som avses i 6 kap. 20 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska sända en skriftlig underrättelse om detta till den som uppgifterna gäller tidigast efter en månad och senast efter tre månader från det att informationen lämnades ut. Kostnaden för underrättelsen ersätts enligt första stycket. Lag (2009:114).

9 g § Utöver det som anges i 3 kap. 8 och 9 §§ lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning får personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott enligt 9 § behandlas om detta är nödvändigt för att ett rättsligt anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.
Lag (2018:278).

9 h § På yrkande av käranden får domstolen, i mål om intrång, ålägga den som har gjort eller medverkat till intrånget att bekosta lämpliga åtgärder för att sprida information om domen i målet.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång. Lag (2009:114).

10 § Den som i strid mot denna lag förvärvar ett exemplar av ett skyddat kretsmönster och inte känner till eller har skälig anledning att anta att kretsmönstret är skyddat har rätt att fortsätta att utnyttja exemplaret av det skyddade kretsmönstret kommersiellt även efter det att han har fått kännedom om att kretsmönstret är skyddat. För utnyttjandet skall ersättning lämnas enligt 11 § första stycket.

11 § Den som i strid mot denna lag utnyttjar ett kretsmönster ska betala ersättning för utnyttjandet till den som innehar rätten till mönstret om och i den mån det är skäligt.

Om det görs uppsåtligen eller av oaktsamhet ska ersättning betalas också för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När ersättningens storlek bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
 2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
 3. skada på kretsmönstrets anseende,
 4. ideell skada, och
 5. innehavarens intresse av att intrång inte begås.
- Lag (2009:114).

12 § På yrkande av den som innehar rätten till kretsmönstret får domstolen, efter vad som är skäligt, besluta att den egendom som ett intrång gäller ska återkallas från marknaden, ändras eller förstöras eller att någon annan åtgärd ska vidtas med den. Detsamma gäller i fråga om hjälpmedel som har använts eller varit avsett att användas vid intrånget.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Ett beslut om åtgärd enligt första stycket får inte innebära att den som innehar rätten till kretsmönstret ska betala ersättning till den som åtgärden riktas mot.

Åtgärder enligt första stycket ska bekostas av svaranden om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Ett beslut som avses i denna paragraf ska inte meddelas, om förverkande eller någon åtgärd till förebyggande av missbruk ska beslutas enligt 9 a § eller enligt brottsbalken. Lag (2009:114).

12 a § Om det skäligen kan antas att någon har gjort eller medverkat till ett intrång, får domstolen för att bevisning ska kunna säkras om intrånget besluta att en undersökning får göras hos denne för att söka efter föremål eller handlingar som kan antas ha betydelse för en utredning om intrånget (intrångsundersökning).

Ett beslut om intrångsundersökning får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Bestämmelserna i första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång. Lag (2009:114).

12 b § En fråga om intrångsundersökning får tas upp endast på

yrkande av innehavaren av kretsmönstret eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja kretsmönstret. Om en rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Innan ett beslut om undersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan har uppkommit under en rättegång. Lag (2016:209).

12 c § Ett beslut om intrångsundersökning får meddelas endast om sökanden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas motparten. Saknar sökanden förmåga att ställa säkerhet, får domstolen befria sökanden från det. I fråga om slaget av säkerhet gäller 2 kap. 25 § utsökningsbalken. Säkerheten skall prövas av domstolen, om den inte har godkänts av motparten.

I fråga om överklagande av domstolens beslut om intrångsundersökning och i fråga om handläggningen i högre domstol gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken. Lag (1998:1459).

12 d § Ett beslut om intrångsundersökning skall innehålla uppgifter om

1. vilket ändamål undersökningen skall ha,
2. vilka föremål och handlingar som det får sökas efter, och
3. vilka utrymmen som får genomsökas.

Om det behövs, skall domstolen även förordna om andra villkor för verkställandet. Lag (1998:1459).

12 e § Ett beslut om intrångsundersökning gäller omedelbart. Om ansökan om verkställighet inte har gjorts inom en månad från beslutet, förfaller det.

Om sökanden inte inom en månad från det att verkställigheten avslutats väcker talan eller på något annat sätt inleder ett förfarande om saken, skall en åtgärd som företagits vid verkställigheten av intrångsundersökningen omedelbart gå åter, i den utsträckning det är möjligt. Detsamma gäller om ett beslut om intrångsundersökning upphävs sedan verkställighet genomförts. Lag (1998:1459).

12 f § Ett beslut om intrångsundersökning verkställs av Kronofogdemyndigheten enligt de villkor som domstolen har föreskrivit och med tillämpning av 1-3 kap., 17 kap. 1-5 §§ samt 18 kap. utsökningsbalken. Sökandens motpart skall underrättas om verkställigheten endast om beslutet om intrångsundersökning har tillkommit efter motpartens hörande. Myndigheten har rätt att ta fotografier och göra film- och ljudupptagningar av sådana föremål som den får söka efter. Myndigheten har också rätt att ta kopior av och göra utdrag ur sådana handlingar som den får söka efter.

En intrångsundersökning får inte omfatta en skriftlig handling som avses i 27 kap. 2 § rättegångsbalken. Lag (2006:713).

12 g § När ett beslut om intrångsundersökning skall verkställas har motparten rätt att tillkalla ett juridiskt biträde. I avvaktan på att biträdet inställer sig får verkställigheten inte påbörjas. Detta gäller dock inte, om

1. undersökningen därigenom onödigt fördröjs, eller

2. det finns en risk att ändamålet med åtgärden annars inte uppnås.

Vid verkställigheten får Kronofogdemyndigheten anlita det biträde av en sakkunnig som behövs.

Myndigheten får tillåta att sökanden eller ett ombud för sökanden är närvarande vid undersökningen för att bistå med upplysningar. Om ett sådant tillstånd ges, skall myndigheten se till att sökanden eller ombudet inte i större utsträckning än som kan motiveras av verkställigheten får kännedom om förhållanden som kommer fram. Lag (2006:713).

12 h § Fotografier och film- och ljudupptagningar av föremål samt kopior av och utdrag ur handlingar skall förtecknas och hållas tillgängliga för sökanden och motparten. Lag (1998:1459).

13 § Sådan egendom som avses i 12 § får tas i beslag, om brott enligt denna lag skäligen kan antas föreligga. I fråga om sådant beslag tillämpas reglerna om beslag i brottmål i allmänhet.

14 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning. Lag (2016:209).

Lagens tillämpningsområde

15 § Regeringen får, under förutsättning av ömsesidighet eller om det följer av ett sådant avtal med en främmande stat eller en mellanfolklig organisation som riksdagen godkänt, föreskriva om lagens tillämplighet i förhållande till andra stater än dem som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Övergångsbestämmelser

1992:1685

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer, då lagen (1986:1425) om skydd för kretsmönster i halvledarprodukter skall upphöra att gälla. (I kraft den 1 januari 1994, 1993:1646).

2. Lagen tillämpas även på kretsmönster som har tillkommit före ikraftträdandet utom såvitt gäller åtgärder som vidtagits eller rättigheter som förvärvats dessförinnan. Har exemplar av kretsmönster framställts före den 1 april 1987, får de dock utan hinder av 2 § spridas vidare.

2005:304

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.

2. För brott begångna innan denna lag har trätt i kraft gäller 12 § i sin äldre lydelse.

2009:114

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2009.

2. Bestämmelserna i 9 c-9 f och 9 h §§ ska inte tillämpas när intrånget, eller försöket eller förberedelsen till intrånget, har begåtts före ikraftträdandet.

2016:209

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

2. Mål och ärenden som har inletts i Stockholms tingsrätt

eller Svea hovrätt före ikraftträdandet ska överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för övriga mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före ikraftträdandet.